

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język hiszpański
<i>Poziom:</i>	Poziom dwujęzyczny
<i>Forma arkusza:</i>	MJHH-D0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	19 maja 2026 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	26 czerwca 2026 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *bolos* zamiast *bolos* w zadaniu 3.4.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *la desasparencia de la empresa* zamiast *la desaparición de la empresa* w zadaniu 4.8.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *Se ríe de ellas.* zamiast *Se ríe de la merienda.* lub *Se burla de las madres.* w zadaniu 3.2.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *Sufrió represalias graves.* zamiast *Las madres dejaron de invitarlo a fiestas.* w zadaniu 3.3.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *la gran extensión y producción de dinero* zamiast *su importancia* w zadaniu 4.5.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *el comienzo (y) el descubrimiento* zamiast *el comienzo (y) la riqueza* w zadaniu 4.6.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *En usar un código para decepcionar a las madres.* zamiast *En usar un código.* w zadaniu 3.4.
 - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku hiszpańskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.

4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku hiszpańskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
1.2.			D
1.3.			B
1.4.			D
1.5.			A

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.2.			A
2.3.			D
2.4.			C
2.5.			A
2.6.		II.3) Zdający określa intencje [...] nadawcy lub autora wypowiedzi.	B

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...] tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>		II.3) Zdający określa [...] postawy nadawcy lub autora wypowiedzi.
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.4.			

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że założenie przez chłopca opaski na oko mogło ranić uczucia osób mających problemy ze wzrokiem. Odpowiedź, w której zdający odnosi się do ranienia uczuć innych osób bez zaznaczenia, że chodzi o osoby z dysfunkcją wzroku (lub ogólnie: niepełnosprawnością), jest uznawana za niewystarczająco precyzyjną i nie jest akceptowana.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
Porque podía / podría herir los sentimientos de las personas con discapacidad visual.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
Porque podría dañar / afectar los sentimientos de las personas con discapacidad.	akceptuje się odpowiedź, w której zdający odnosi się ogólnie do osób z niepełnosprawnościami
Porque podría molestar a personas que ven mal. (ofender / dañar / incomodar / lastimar / insultar / poner nervioso / enfadar / irritar)	akceptuje się czasowniki/wyrażenia bliskie znaczeniowo czasownikowi <i>herir</i> w tym kontekście
Porque hierde los sentimientos de los niños que tienen problemas de vista.	akceptuje się czas teraźniejszy
Podría herir a las personas que llevan gafas.	odpowiedź akceptowalna
Podría herir / irritar a otras personas que tienen problemas oculares.	akceptuje się błędy zapisu niezakłócające komunikacji

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Porque está prohibido en el colegio. Porque de este modo podría reírse / burlarse de los niños con discapacidad.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Porque las armas estaban prohibidas en el colegio.	odpowiedź nielogiczna
Porque podía herir la sensibilidad de un colectivo. Porque el parche puede herir a otras personas. Podría ser un problema para las personas con mucha sensibilidad.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Porque podría ser insensible. (Porque) mueve la sensibilidad de los hijos.	odpowiedź niejasna
Porque podría hervir los sentimientos de las personas con discapacidad.	błąd zmieniający znaczenie wyrazu w kluczowym fragmencie odpowiedzi
Porque pueden herir las personas ciegas.	odpowiedź zawiera błędy poważnie zakłócające komunikację

Zadanie 3.2.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że autor wypowiedzi nie podziela postawy matek dbających przesadnie o zdrowe odżywianie swoich dzieci. Wypowiedź autora cechuje wyraźna ironia. Nie jest akceptowana odpowiedź, z której wynika, że nastawienie autora cechuje się wrogością, złością, nienawiścią.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
Se muestra burlón / irónico / sarcástico. Adopta una postura irónica / burlona / sarcástica.	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
Adopta una postura negativa / crítica. Habla con ironía. Se burla de las madres. Se ríe (de la merienda). El autor se está riendo de la merienda.	
Irónica. Burlona.	akceptuje się odpowiedź w formie równoważnika zdania
Postura contraria a la de los demás padres.	akceptuje się odpowiedzi, z których wynika, że autor tekstu prezentuje postawę przeciwną wobec postawy pozostałych rodziców
Cree que la merienda es demasiado saludable. Cree que las madres exageran.	akceptuje się krytyczną / negatywną <u>opinię</u> autora tekstu odnośnie podwieczorku i/lub postawy matek przygotowujących podwieczorek

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Postura de un delincuente. El hablante siente compasión por el hijo de Paco. Tranquila. Cree que la merienda es sana.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Postura fanática / ofensiva. Muestra una postura enemiga.	odpowiedź niezgodna z tekstem (charakteryzuje postawę matek)
Se ríe de ellas. Le parece raro / rara.	odpowiedź niejasna

Zadanie 3.3.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że matki kolegów przestały zapraszać chłopca na przyjęcia. Akceptuje się odpowiedź bardziej ogólną, w której zdający informuje, że chłopiec nie jest już zapraszany do kolegów lub że nie może uczestniczyć już w przyjęciach.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
Las madres (de sus compañeros) dejaron de invitarlo a fiestas organizadas para sus hijos. Las madres dejaron de invitarlo a fiestas de pijamas.	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
Las madres dejaron de invitarlo a los cumpleaños (de sus hijos).	akceptuje się odpowiedź, w której zdający odnosi się do przyjęć urodzinowych
Las madres dejaron de invitarlo a (las) fiestas. No podía ir a las / sus fiestas. No podía participar en las / sus fiestas.	akceptuje się odpowiedź, w której zdający nie określa rodzaju przyjęcia
Las madres dejaron de invitarlo a casa. Las madres dejaron de invitarlo.	akceptuje się odpowiedź, w której zdający informuje ogólnie o tym, że chłopiec nie jest już zapraszany do swoich kolegów
(Ya) no lo invitan a las fiestas. No puede ir a sus fiestas.	akceptuje się użycie czasu teraźniejszego

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Le insultaron por no traer la comida sana. Las madres empezaron a tratarlo como si fuera un delincuente / un forastero / un terrorista.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Esperaban a su hijo en la puerta del cole con la moto y un bollo. Porque es un delincuente. Dejarán de invitarlo a fiestas de pijamas y cumpleaños.	odpowiedź nielogiczna
Dejaron de invitarlo a casa porque es un delincuente.	odpowiedź poprawna uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem
Sufrió represalias graves / molestas.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

Zadanie 3.4.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że ojciec i syn porozumiewali się sobie tylko znanym językiem albo że ojciec, odbierając chłopca ze szkoły, potajemnie podawał mu coś słodkiego. Akceptuje się odpowiedź, w której zdający nie wspomina, że były to słodczyce, ale ogólnie podwieczorek.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
En usar un código especial cuando hablan delante del colegio / en presencia de las madres. En pasarle al chico a escondidas un bizcocho / algo dulce.
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
En el uso de una jerga. Consiste en un juego de palabras. En inventar una jerga / un código para comunicarse. (En) Usar un código. Ocultar la merienda. En esconder su merienda. Hablaban en clave sobre la merienda. En poder comer bizcochos / dulces / bollos sin que el resto de los compañeros se entere / lo sepa.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
Subir a la moto clandestinamente.	odpowiedź niezgodna z tekstem
En ocultar los bolos.	błąd zmieniający znaczenie wyrazu w kluczowym fragmencie odpowiedzi
No se parecen al resto de niños. Su estilo de vida es diferente.	odpowiedź nielogiczna
En un juego.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
En usar un código para decepcionar a las madres.	prawidłowa odpowiedź uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.2.			B
4.3.			B
4.4.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	C

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i> V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i> I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.6.			III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.
4.7.			III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.8.			

Uszczegółowienia do zadania 4.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4.5.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że Edward L. Bernays i Sam Zemurray odegrali ogromną rolę w historii Ameryki Środkowej.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
su importancia el papel que tuvieron
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
su influencia su relevancia el impacto que tuvieron su papel su rol

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
hechos heroicos falta de importancia que tienen	odpowiedź niezgodna z tekstem
ostenta la gran extensión y producción de dinero la capacidad y los ingresos	odpowiedź nie jest spójna i nie łączy się logicznie z fragmentami otaczającymi lukę

Zadanie 4.6.

Ta odpowiedź jest dwuczłonowa. Aby została zaakceptowana, zdający musi uzupełnić obie luki zgodnie z przeczytanym tekstem. Zdający musi uwzględnić w swojej odpowiedzi informacje odnoszące się do kompanii United Fruit (np. do jej wielkości, dochodów, początków powstania kompanii) i/lub do założyciela kompanii Sama Zemurraya.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
el tamaño (y) las ganancias	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
la extensión (y) la riqueza la expansión (y) los beneficios el territorio (y) las ganancias el comienzo (y) la riqueza la creación (y) el crecimiento los orígenes (y) la expansión el comienzo / el inicio / el principio (y) el desarrollo la grandeza (y) la riqueza la influencia (y) los principios el provecho comercial (y) el comienzo provecho comercial (y) desarrollo rápido las posesiones (y) las ganancias las propiedades (y) el dinero los principios (y) el éxito el origen (y) la historia	
las actividades del empresario Sam Zemurray (y) el principio el pasado de S. Zemurray (y) el comienzo	akceptuje się odpowiedź dotyczącą założyciela United Fruit

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
la invención del banano (y) la riqueza el comienzo (y) el descubrimiento	jedna część odpowiedzi jest poprawna, a druga – błędna (niezgodna z tekstem)
Honduras, Guatemala (y) otros países Nueva Orleans (y) otras ciudades	odpowiedź nie jest spójna i nie łączy się logicznie z fragmentami otaczającymi lukę
el investir (y) el origen la ubicación (y) la amplitud	jedna część odpowiedzi jest poprawna, a druga – błędna (niekomunikatywna)
la posesión (y) las ganancias	jedna część odpowiedzi jest poprawna, a druga – błędna (zmiana znaczenia wyrazu)
la comienza (y) la riqueza	jedna część odpowiedzi jest poprawna, a druga – błędna (zawiera poważny błąd językowy w wyrazie o wysokiej frekwencji)

Zadanie 4.7.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że Edward L. Bernays podkreślał w kampanii reklamowej walory odżywcze/zdrowotne bananów. Akceptuje się odpowiedź, z której wynika, że Edward L. Bernays zalecał jedzenie bananów / podkreślał ich znaczenie w odżywianiu się.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
las cualidades saludables del plátano / banano
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
los beneficios del consumo del banano los beneficios del banano para la salud las ventajas saludables de los plátanos la importancia del consumo del banano la influencia (positiva / buena) del consumo del banano los valores sanos de los plátanos los valores saludables de comer bananos valor nutritivo del banano

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
la importancia del desayuno	odpowiedź niezgodna z tekstem
el valor del plátano la calidad del banano	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
promocionar el consumo de banano promoción del consumo de bananos	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem poprzedzającym lukę
influencia consumpción los bananos en salud	odpowiedź zawiera poważne błędy językowe w znacznym stopniu zakłócające komunikację

Zadanie 4.8.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że Sam Zemurray zmarł przed upadkiem kompanii. Akceptuje się odpowiedź dotyczącą bankructwa firmy. Wymaga się pełnej poprawności zapisu wyrazu *desaparición* i form czasownika *desaparecer*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
la desaparición de la compañía frutera que la compañía frutera desapareciera la caída de su empresa que su empresa acabara desapareciendo	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
el hundimiento de su empresa el fin de la compañía frutera el desaparecimiento de la empresa	akceptuje się użycie rodzajnika męskiego
la bancarrota / la quiebra de United Fruit la desintegración de su compañía que la compañía se cerrara / quebrara	akceptuje się inne formy wyrażenia tej samej myśli, co w odpowiedzi oczekiwanej
desaparecer su compañía	akceptuje się użycie bezokolicznika
que la compañía desapareció	akceptuje się użycie formy <i>pretérito indefinido</i> w trybie <i>indicativo</i> zamiast formy <i>pretérito imperfecto de subjuntivo</i>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
retirarse de un negocio (noviembre) de 1961	odpowiedź niezgodna z tekstem
la desasporencia de la empresa	użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst
que la Frutera ha desaparecido que la Frutera haya desaparecido desapareciendo de la Frutera que la empresa desaparecía que la Frutera había desaparecido que la Frutera hubiera desaparecido la compañía desaparecerá	odpowiedź zawiera poważne błędy językowe zakłócające komunikację
la desaparición de la empresa la desaparición de la empresa la desaparicion de la empresa que la empresa desaparecio	nie akceptuje się błędów językowych i błędów zapisu w wyrazie <i>desaparición</i> i w formach czasownika <i>desaparecer</i>

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstu czytanego uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 4.
4.8.	la desaparision de la compaña frutera

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	B
5.2.			D
5.3.			A
5.4.			F

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	E
6.2.			A
6.3.			C
6.4.			B

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	B
7.2.			D
7.3.			A
7.4.			C
7.5.			A

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
8.2.		
8.3.		
8.4.		

Zadanie	Poprawna odpowiedź
8.1.	existentes
8.2.	seductivos / seductores
8.3.	descendencia descendientes descendiente
8.4.	mostrador

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
8.1.	existidos / existentes
8.2.	seducientes
8.3.	decendencia descendencia desendiente descedientes docentes
8.4.	muestrador muestro

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
9.2.		
9.3.		
9.4.		
9.5.		

Zadanie	Poprawna odpowiedź
9.1.	andas repitiendo (las / estas) cosas sin preocuparte akceptowano: andas repitiendo la / una / esta cosa sin preocuparte andas repitiendo cosas sin estar preocupado
9.2.	estén a la cabeza estén en (la) cabeza
9.3.	habría autorizado a gente desconocida hubiera autorizado a gente desconocida habría (hubiera) autorizado a la gente desconocida
9.4.	rompió en sollozos
9.5.	sea resuelto por un experto haya sido resuelto por un experto sea / haya sido resuelto por el experto sea / haya sido resuelto por nuestro / su / vuestro / tu experto sea / haya sido resuelto por los expertos sea / haya sido resuelto por unos expertos sea / haya sido resuelto por expertos sea / haya sido resuelto por nuestros / sus / vuestros / tus expertos vaya a ser resuelto por expertos

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
9.1.	andas repitiendo (las) cosas sin preocuparse andas repitiendo cosa sin preocuparte
9.2.	están a la cabeza están en (la) cabeza estén a / por / sobre cabeza
9.3.	habría (hubiera) autorizado gente desconocida autorizaría a gente desconocida autorizara a gente desconocida
9.4.	rompió en sollozo
9.5.	será resuelto por un experto sea resuelto por un experto sea resuelto por experto sea resuelta por un experto

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto wpisywane fragmenty nie przekraczają podanego w poleceniu limitu wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieuwjęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

*Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9.
9.2.	esten a la cabeza esten en (la) cabeza
9.3.	habria autorizado a gente desconosida
9.4.	rompio en sollozos

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Elige una de las opciones y márcala con un círculo. Escribe una composición adecuada al tipo de texto del que se trate. El escrito debe tener entre 300 y 350 palabras.

1. Wielu sportowców marzy o zdobyciu wielkiej popularności. Czy warto o nią zabiegać? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz Twoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:
 - zdrowie sportowca
 - jego sytuacja materialna
 - jego relacje rodzinne.
2. Rozwój technologiczny sprawia, że wykluczenie cyfrowe (*exclusión digital*) osób starszych staje się częstym zjawiskiem. Napisz **artykuł** do czasopisma, w którym:
 - opiszysz sytuację, która zainspirowała Cię do poruszenia tego tematu
 - przedstawisz pomysł na akcję, mającą na celu pomóc osobom starszym w podniesieniu swoich umiejętności w korzystaniu z nowych technologii
 - wskażesz korzyści, jakie mogą wynieść młodzi ludzie zaangażowani w ten projekt.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (artykuł)

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia [...].
- VII.8) Zdający proponuje [...].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R ⁺	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A ⁺	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne

	L	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				
4. Trzeci element tematu				
5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (szampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
6. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C.

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12	5 pkt	4 pkt	3 pkt
11–10	4 pkt	3 pkt	3 pkt
9–8	3 pkt	2 pkt	2 pkt
7–6	2 pkt	2 pkt	1 pkt
5–4	2 pkt	1 pkt	1 pkt
3–2	1 pkt	0 pkt	0 pkt
1–0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Wielu sportowców marzy o zdobyciu wielkiej popularności. Czy warto o nią zabiegać? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz Twoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:

- zdrowie sportowca
- jego sytuacja materialna
- jego relacje rodzinne.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Typ rozprawki wskazany w poleceniu wymaga od zdającego wyrażenia własnej opinii odnośnie problemu określonego w temacie wypowiedzi, bez konieczności przedstawienia dwustronnej argumentacji („za i przeciw”). W wypowiedzi należy natomiast uwzględnić wskazane w poleceniu aspekty.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający powinien wyrazić swoją opinię na temat dążenia sportowców do zdobycia popularności / sławy.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi wyrazić swoją opinię na temat tego, czy zabieganie przez sportowców o zdobycie popularności / sławy jest dobrym czy złym pomysłem, np. *Muchos deportistas aspiran a ser famosos. Personalmente estoy a favor de su actitud.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli np.
 - jest pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający w kwestii zabiegania przez sportowców o zdobycie popularności / sławy, np. *¿Es bueno que los deportistas pretendan ganar una gran popularidad?*
 - zdający określa w niej wyłącznie stanowisko innych osób, podczas gdy ma wyrazić własną opinię, np. *Muchos deportistas pretenden ganar una gran popularidad. Varias personas están a favor de su actitud.*
 Taką tezę uznaje się za odbiegającą od tematu.
4. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że wielu sportowców marzy o zdobyciu wielkiej popularności, nie jest tezą.
5. W tezie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.

6. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli na przykład:
 - zdający pomija w rozwinięciu kwestie zasygnalizowane w tezie, np. uwzględnia w tezie trzy elementy tematu, a w rozwinięciu omawia tylko dwa elementy podane w temacie lub tylko jeden z nich, lub w tezie stwierdza, że fakt, iż wielu sportowców jest gotowych zrobić wszystko, aby zdobyć sławę, ma zarówno dobre, jak i złe strony, a w rozwinięciu odnosi się wyłącznie do pozytywnych skutków albo wyłącznie do negatywnych skutków takiej postawy
 - zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą, np. jeśli zdający stwierdzi w tezie, że to, iż wielu sportowców marzy o zdobyciu wielkiej popularności jest zjawiskiem pozytywnym, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien uznać je za niezasadne. Podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą jest akceptowane, pod warunkiem że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Muchos aficionados al deporte apoyan a los deportistas en su afán de alcanzar la fama. En mi opinión, no se dan cuenta del sacrificio que estos tienen que hacer para lograr su objetivo, y eso sin tener seguridad de que algún día su sueño se vuelva realidad.*
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
9. Teza, w której komunikacja jest zakłócona w kluczowych elementach, jest kwalifikowana na poziom niższy.
10. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

En mi opinión, el hecho de que los deportistas anhelan tener una gran fama tiene más ventajas que desventajas.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
Muchos deportistas sueñan con llegar a ser comúnmente conocidos.	brak tezy
Hay deportistas que están dispuestos a sacrificarlo todo para llegar a ser famosos. ¿De verdad vale la pena hacer todo lo posible para alcanzar la fama?	teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem)

Elementy tematu

Elementami są: (1) zdrowie sportowca, (2) jego sytuacja materialna i (3) jego relacje rodzinne.

(1) zdrowie sportowca

Realizując pierwszy element tematu, zdający może odnieść się na przykład do:

- zdrowia fizycznego (np. bólu, kontuzji lub trwałych, ciężkich uszkodzeń ciała)
- zdrowia psychicznego (np. depresji)
- zakresu dostępu do opieki medycznej (zarówno w czasie uprawiania danej dyscypliny sportowej, jak i po zakończeniu kariery).

(2) sytuacja materialna sportowca

Realizując drugi element tematu, zdający może odnieść się na przykład do:

- dochodów osiągniętych przez znanych sportowców
- kosztów związanych z uprawianiem danej dyscypliny, szczególnie na początku kariery, m.in. zakupem sprzętu sportowego, zatrudnieniem osobistego trenera, zmianą miejsca zamieszkania, wyjazdami na zawody.

(3) relacje rodzinne sportowca

Realizując trzeci element tematu, zdający może odnieść się na przykład do:

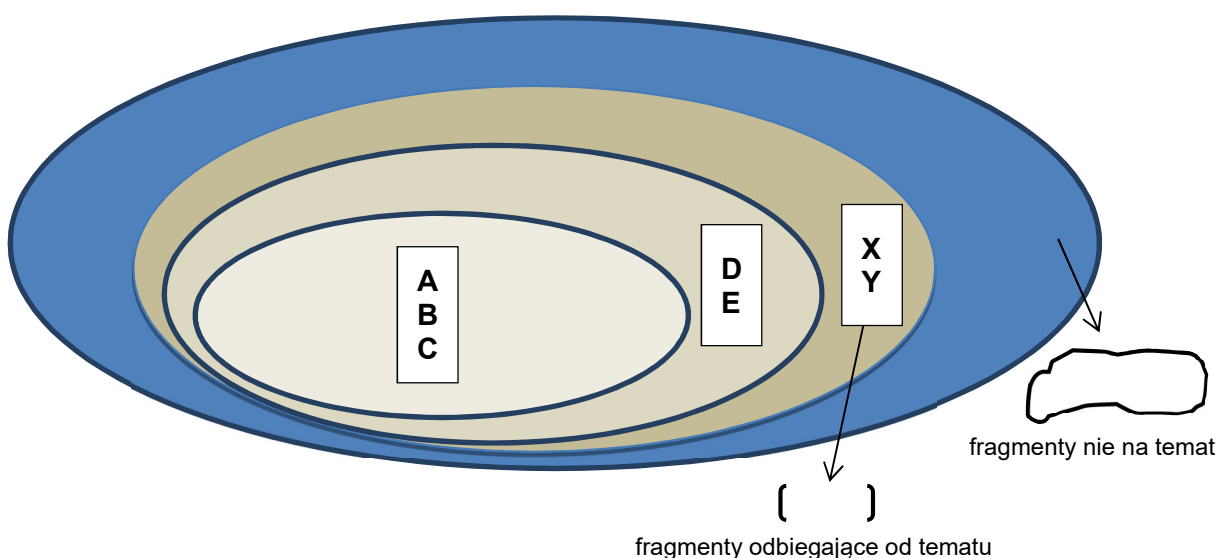
- czynników utrudniających kontakt (np. częste nieobecności)
- trudności związanych z uczestnictwem w bieżącym życiu rodziny.

Zgodność z tematem

Wielu sportowców marzy o zdobyciu wielkiej popularności. Czy warto o nią zabiegać? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś Twoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:

- zdrowie sportowca
 - jego sytuacja materialna
 - jego relacje rodzinne.
- } elementy tematu

} „główka” tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - relacje sportowca z innymi zawodnikami / z trenerami
 - przestrzeganie lub łamanie zasady *fair play* w rywalizacji sportowej.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - kariera dzieci jako spełnienie marzeń rodziców, bez nawiązania do sportu.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - wady i zalety organizowania wielkich imprez sportowych w miastach.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, to taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeżeli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki
En conclusión, querer llegar a ser un deportista famoso tiene tanto ventajas como desventajas.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

Rozwój technologiczny sprawia, że wykluczenie cyfrowe (*exclusión digital*) osób starszych staje się częstym zjawiskiem. Napisz **artykuł** do czasopisma, w którym:

- opiszysz sytuację, która zainspirowała Cię do poruszenia tego tematu
- przedstawisz pomysł na akcję, mającą na celu pomóc osobom starszym w podniesieniu swoich umiejętności w korzystaniu z nowych technologii
- wskażesz korzyści, jakie mogą wynieść młodzi ludzie zaangażowani w ten projekt.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za w pełni zgodny z tematem, zdający powinien odnieść się w nim do problemu wykluczenia cyfrowego. Może również odnieść się do tematu w sposób bardziej ogólny, np. zwrócić uwagę czytelnika na znaczenie nowych technologii cyfrowych, ich użyteczność, czy wręcz niezbędność w życiu codziennym.
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie artykułu.
3. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do problemu przedstawionego w temacie ani nie wiąże się logicznie z treścią pracy.

Elementy tematu

Elementami są: (1) opis sytuacji, która zainspirowała piszącego do poruszenia tematu wykluczenia cyfrowego osób starszych, (2) przedstawienie pomysłu na akcję mającą na celu pomóc osobom starszym w podniesieniu swoich umiejętności w korzystaniu z nowych technologii, (3) wskazanie korzyści, jakie mogą wynieść młodzi ludzie zaangażowani w ten projekt.

(1) opis sytuacji, która zainspirowała piszącego do poruszenia tematu wykluczenia cyfrowego osób starszych

Aby pierwszy element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest, aby zdający poinformował, w jakich okolicznościach uświadomił sobie, że problem wykluczenia cyfrowego osób starszych jest na tyle istotny, że należałoby napisać artykuł na ten temat.

W swojej pracy zdający może odnieść się na przykład do:

- sytuacji, w której sam uczestniczył lub której był świadkiem (np. nieumiejętność przeprowadzania rozmowy z botem przez osobę starszą, trudności w uiszczeniu opłaty przez internet przez starszą osobę)
- sytuacji zasłyszanej od innej osoby
- sytuacji, o której przeczytał w internecie / książce itp.

(2) przedstawienie pomysłu na akcję mającą na celu pomóc osobom starszym w podniesieniu swoich umiejętności w korzystaniu z nowych technologii

Aby drugi element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest, aby zdający wyjaśnił, jaki rodzaj akcji można przeprowadzić i w jaki sposób miałyby ona przebiegać, aby pomóc osobom starszym w podniesieniu ich umiejętności w korzystaniu z nowych technologii.

Zdający może odnieść się na przykład do:

- założeń akcji
- uczestników akcji
- miejsca, czasu i sposobu przeprowadzenia akcji
- źródła finansowania akcji
- działań cyklicznych lub jednorazowych (np. warsztaty komputerowe, umieszczanie w internecie filmików instruktażowych)
- tworzenia / dystrybucji materiałów dydaktycznych (ulotki z poradami, proste instrukcje).

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający przedstawia pomysł na kampanię mającą na celu pomóc osobom starszym w podniesieniu swoich umiejętności w korzystaniu z nowych technologii.

(3) wskazanie korzyści, jakie mogą wynieść młodzi ludzie zaangażowani w ten projekt

Aby trzeci element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest przedstawienie korzyści, jakie mogą wynieść młodzi ludzie zaangażowani w ten projekt. Zdający może odnieść się na przykład do:

- nawiązania ciekawych relacji z osobami starszymi
- poszerzenia własnej wiedzy na temat nowych technologii
- satysfakcji ze swoich działań
- zdobytej umiejętności pracy w zespole
- wzrostu inicjatywy własnej.

Zgodność z tematem

Rozwój technologiczny sprawia, że wykluczenie cyfrowe (*exclusión digital*) osób starszych staje się częstym zjawiskiem. Napisz **artykuł** do czasopisma, w którym: } „główka” tematu

- opiszysz sytuację, która zainspirowała Cię do poruszenia tego tematu
 - przedstawisz pomysł na akcję, mającą na celu pomóc osobom starszym w podniesieniu swoich umiejętności w korzystaniu z nowych technologii
 - wskażesz korzyści, jakie mogą wynieść młodzi ludzie zaangażowani w ten projekt.
- } elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - opis reakcji osób starszych na wiadomość o możliwości udziału w projekcie.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - problemy w porozumiewaniu się między starszym a młodym pokoleniem, bez nawiązania do wykluczenia cyfrowego (np. język potoczny).

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - wpływ sztucznej inteligencji na rynek pracy, bez nawiązania do wykluczenia cyfrowego.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Przykład schematycznego zakończenia artykułu

En conclusión, el problema de la exclusión digital de las personas mayores es muy importante.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność, różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO • zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *simpático*, *interesante*, *bonito*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *volver a ver* zamiast *ver otra vez*; *trabaja de camarero* zamiast *trabaja como camarero*; *acaba de salir* zamiast *ha salido hace un momento*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *El libro fue escrito a mediados de siglo pasado*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .

fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	<i>Fragment odbiegający od tematu.</i>
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	<i>Fragment nie na temat.</i>
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak ✓ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło , i deszczowo. Zrobiłem to ✓ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 240 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów*

dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *Salu2*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *película*, *banda*, np. *la telenovela "M jak miłość"*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *He leído Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *en casa* (2 wyrazy), *por esos chicos* (3 wyrazy), *10.01.2024* (1 wyraz), *10 de enero de 2024* (5 wyrazów).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *e-mail*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *sms*, *s.f.*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
 - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780*.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *el siglo XX* (3 wyrazy).
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ayer perdí el teléfono en sklep obuwniczy*. (7 wyrazów).